Ч. 230. Пятниця 12 (25) жовтня 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —90
Поодиноке число 6 с.

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Німецка зелізниця в азийскій Туреччині. — Здоровлє султана. — Положенє в Каплянді. — Зміна державної релігії в Японії.)

Передвчерашне засїданє палати послів зачало ся відчитанєм численних інтерпеляций і внесень, між котрими находило ся внесенє посла Поточка в справі примусового забезпеченя від огня. Відтак посол Франко Штайн запитав президента палати ґр. Фетера, чому не присьвятив згадки померш ому президентови північної Америки, Мек Кінлієви, при отвореню сесиї. Ґраф Фетер обіцяв відповісти на слідуючім засїданю. — Відтак забрав голос п. Президент міністрів, др. Кербер, для відповіди на інтерпеляцию пос. Вілька що-до перепон, ставляних галицким еміґрантам старостами, станув по стороні власти, котра старає ся прикоротити визиск і обмануванє недосьвідного і легковірного селянина несовістними агентами. — В справі примусового обезпеченя від огня запевнив др. Кербер, що правительство від давна працює в тім напрямі, але та справа буде вимагати довшого часу до позитивного здійсненя. Дальше відповідали на інтерпеляциї пан міністер зелізниці Вітек і торговлї Каль, а опісля перейшла палата до дискусиї над наглим внесенєм пос. Виходіля про знесенє мита. По кількох промовах бесїдників, що домагали ся як найскоршого знесеня мит, забрав голос також п. міністер Бем-Баверк і промовляв серед протестів і перебивань зі сторони послів. Міністер заперечив, немов би то він легковажив дотичну ухвалу палати, не предкладаючи єї до санкциї. Правительство предложило ще минувшої сесиї закон на покритє зменшеня доходів з причини знесеня мит, а комісия не узнала відповідним поручити сей закон до ухвали палати. Доки правительство не одержить покритя, доти не може приступити до знесеня. Вкінци заявив п. міністер, що по причині непевности ситуациї він мусів також продовжити контракти аренди. В голосованю палата приняла одноголосно мериторичний зміст внесеня пос. Виходіля, взиваючого правительство, щоби закон про знесенє мит завів безусловно з днем 1 січня 1902 р. З черги приступлено до дискусиї над наглим внесенєм п. Кафтана в справі удержавленя зелізниці північно-західної та шляхів, належачих до Товариства державних зелїзниць. По внескодавци забрав голос п. міністер Вітек і заявив, що хотяй признає користи розширеня державних зелїзниць, то одноко в тім случаю входять в гру важні фінансово-політичні квестиї, звязані з зелїзничим кредитом. Правительство занимає ся тою справою пильно, а порішенє що-до внесеня пос. Кафтана полишає палаті, взглядно комісиї. З черги промавляли ще пп. Кіндерман, Еленбоґен, Штайнвендер і Шайрер, після чого замкнено дискусию і вибрано ґенеральних бесїдників. На тім перервано наради. П. міністер Ґартель відповідав на численні інтерпеляциї, між ними на інтерпеляцию п. Ґроса в справі осїдку французких конґреґаций. Пан Міністер заявив, що до тепер вплинули лише 3 поданя французких конґреґаций з прошенєм о дозвіл осїдку в Австриї. До сеї пори позволено лише на осїдок в Зальцбурзї 20 черницям і 5 сьвітским сестрам конґреґациї Кармелїтів з Версалю; инші поданя ще не залагоджені. Правительство поступає з найбільшою точностию у виконаню дотичних, істнуючих установ. Ні одна з французких конґреґаций не внесла до тепер поданя з прозьбою о уділенє австрийского підданьства. — В тій справі посол Айзенкольб предложив нагле внесенє, щоби заcновуванє монастирів вчинити зависимим від окремого закона, а також, щоби істнуючі монастирі одержали окремий дозвіл. — Президент палати відповів при кінци засїданя на інтерпеляцию посла Франка Штайна, що зараз по замаху на Мек Кінлія він особисто висказав своє співчутє американьскому послови, і думає, що се вистарчало, тим більше, що до отвореня сесиї державної ради перейшло споро часу і згадка була би трохи спізнена. Про якийсь вплив на єго поступованє з иншої сторони нема бесїди.

З Константинополя доносять, що рада міністрів займає ся тепер замотаною справою німецкої зелізниці в Малій Азиї. Перед недавним часом на послїдній своїй авдиенциї у султана домагав ся німецкий амбасадор енерґічно, аби вже раз справу тої зелізниці оконечно полагоджено і заявив, що від того полагодженя робить банк німецкий зависимим уділенє турецкому правительству фінансової помочи. Супротив того можна надіяти ся, що то правительство уступить перед услівями Німеччини, котра хоче конче виборoти собі концесию. — Малоазийска зелізниця, так як єї визначила німецка комісия має мати 2000 км. довжини, розділених на десять льосів по 200 км. Кождий з тих льосів цїлком независимий від прочої зелізниці, то значить, що користає зі всїх привилеїв комісиї. Ті привилеї становить запорука річних доходів в сумі 13.000 франків за кождий кільометер і право використовуваня землї по 20 км. з кождої сторони шляху. До

---

4)

ОБРАЗКИ з ІТАЛІЇ.

(Дальша серия.)

III.

Пулія або Апулія і єї история. — Фоджджія і Троя. — Барлетта, Барі, Бріндізі, Отранто і Таранто.

(Дальше.)

По норманьских часах, котрим найбільшої слави надали імена Роберта Ґіскарда і Роґера, настало відтак коротке і сумне панованє Гогенштавфів, з такими іменами, як Генрих VI., Фридрих II., Манфред, Константин. Хоч і як коротке було то панованє, то всетаки Апулійці не забули єго ніколи. Імя Федеріґо значить для Апулії то саме, що для Корзики Бонапарте, або що для Німців Барбаросса. Той найбільший із середновічних цісарів лишив память по собі тим, що побудував множество кріпостий, палат і церков, з котрих деякі стоять ще й нині, і надають живописности теперішним містам. Єго резиденция була у Фоджджі, а єго сараценьска ґвардия прибочна стояла в Люцені; в Castel del Monte написав він книжку о польованю соколами, а у Ферентіно він помер. Майже кожде місто показує з гордостию браму, яку Федеріґо виставив, а Бітонтийці гордять ся ще й нині тою написию, яку він їм лишив, хоч називає їх в ній „asini“ (осли). Прочі Італїйці мають лиш одного Дантого, котрого можна би порівнати з Фридрихом.

В старині було Тарентум найважнійшим містом, а по нім настало Бріндізі, де кінчила ся Via (дорога) Appia. За панованя Візантийців була резиденция в Барі, і то місто остало ся опісля столицею краю аж до наших часів. Посїданє сего міста було вже для Роберта Ґіскара важним; він відобрав єго Візантийцям в 1071 р. і сей рік уважають звичайно кінцем апульских завоєвань. Нинїшне місто Барі має около 320.000 жителів і лежить в красній околици над морем при шляху зелізниці, що іде з Фоджджі до Отрента і Таренту. Місто складає ся з двох частий, із старого, повного заулків, і нового міста, з рівними і красними улицями, а так само має два порти, старий і новий, приступний також і для більших кораблів. Сьвідками норманьских часів суть дві церкви, катедра і церков сьв. Николая, обі побудовані в 11-ім столїтю і кріпость з 1233, котру тепер обернули на вязницю. Обі церкви відзначають ся від всїх инших в Італїї тим, що в них, після всхідного звичаю, визначені зовсїм окремо місця для мужчин і женщин, а місце для женщин єсть обведенє так густою решіткою, що крізь ню ледви ще видко великий престол. Місто єсть осїдком архієпіскопа і власти, має театр та велику залогу войскову, і торгує головно збіжем, оливою, фіґами, шафраном, вином і бавовною. Тут суть також конзулати многих держав европейских і американьских.

За римских часів називала ся та місцевість Барiом, і стала містом аж за цісаря Нерона. По упадку західно-римскої держави (476 р.) взяли були місто Готи, а в 9-ім столїтю здобували єго Сарацени, Греки, Льонґобарди та Венецияни і Каролїнґи, аж остаточно в 1071 р. взяв єго Роберт Ґіскар. Від 1558 р. належало оно до неапольского королївства.

Другою, старою столицею Апулії єсть Фоджджа (Foggia), колись резиденция Фридриха II. Нинїшне місто має около 50.000 жителів і лежить серед великої рівнини, межи ріками Чечваро і Чельоне. Нинїшна Фоджджа має лиш велике значінє для торговлї, бо тут відбувають ся найважнїйші для цілої Апулії торги. В місті сїм сходить ся аж пять зелізниць. Тут єсть префектура і осїдок епіскопа, ґімназия, школа реальна і семинария учительска та богато красних церков. Крім инших памятників знаходять ся тут також останки палати Фридриха II, в котрій померла єго друга жінка, Єлисавета Анґлїйска (1241). Околиця Фоджджі єсть дуже урожайна, а що тут дуже тепло, то крім винограду удає ся тут також богато полудневих овочів, іменно же т. зв. рожкове дерево (хліб сьв. Иоана), олив-

8 місяців має бути переведене остаточне витичене кождого льосу, а до дальших трех літ має бути будова їх викінчена. Видко з того, що коли всї части будуть будувати по черзї один за другим, то будова цїлого шляху буде тревати 40 лїт. В наслїдок запоруки турецке правительство буде мусїло виплачувати товариству 26 мiлїонів франків річно, віддаючи єму крім того 40 тисяч кільометрів землї до свобідного використовуваня. Тї услівя так тяжкі, що хто знає чи турецке правительство на них пристане.

Стан здоровля султана, як доносять з Константинополя до Berl. Tageblatt, погіршив ся так значно, що европейскі лїкарі, візвані до недужого, заявили, що розвиток недуги не дозваляє на нїяку операцию. Султан від давна недужий на нирки. Тепер та недуга прибрала хід острий, так, що стан здоровля султана єсть майже безнадійний.

Положенє в Капляндї наближає ся до чим раз страшнїйшої розвязки. Пересьвідченє, що війна при теперішних услівях протягне ся ще який рік, доводить більшість населеня до розпуки, і тому — як пише Daily Mail — можна там надіяти ся всього найгіршого. Підозрівають Голяндців і Ірляндців, доведених до розпуки лютостию війни, що довше не схотять терпіти вже тих переслїдовань, яких їм Кіченер не щадить. Всї публичні будинки піддано під дуже строгий надзір, бо чим раз частїйше лучають ся їх підпали. В той спосіб з анґлїйскої армії треба брати богато войска для пильнованя улиць у всїх капляндских містах. Однако мимо того анґлїйскі власти ведуть дальше свою полїтику, котра витворила теперішне положенє. Телеґрами з Капштадту доносять кождого дня о нових карах смерти, засудах на дожизненні роботи, буках, і т. д. А всього того зьвірства допускає ся Кіченер, котрому пригадує тепер Figaro слова, які він висказав перед розпочатєм трансвальскої війни: „Трансвальску війну розпочала Анґлїя против всякої льоґіки і гадки міродатних людий. Інтересовані мінїстри всипили пересьвідчити анґлїйский нарід, що розходить ся лиш о звичайну военну прогульку, а мимо того сьвідомо післали на певну смерть богато тисячий людий і приказали їм побіджувати в означених вже з гори речинцях. І то всьо на те, аби догодити біржевим спекулянтам“.

Турецкі часописи широко розписують ся над значінєм і цїлею гостини радника японьского мінїстерства просьвіти, барона Канзи, котрий прибув до Константинополя в товаристві кількох учених будайских. Тї часописи кажуть, що барон Канза має задачу розслїдити на місци науку Ісляму, аби відтак японьске правительство могло рішити, котру релїґію поручити японьскому народови яко державну. Очевидно що турецкі часописи не сумнїваються о висшости релїґії магометаньскої над всїми иншими, заявляючи, християньска релїґія цїлком не придатна до людского житя та й що Японцям самі начальники християньских церков своїми взаїмними клеветами обридять свою релїґію. — З Константинополя виїде барон Канза разом з дружиною до Европи і Америки, аби запізнати ся з иншими релїґіями.

Новинки.

Львів дня 24 го жовтня 1901.

— **Доповняючий вибір.** Президия Намістництва розписала доповняючий вибір одного члена ради повітової з сїльских громад на день 5-го грудня. а такий-же вибір з міских громад на день 10-го грудня 1901.

— **Фреквенция в галицких середних школах.** Після справоздань предложених Радї шк. краєвій що-до числа учеників, котрі дня 15-го с. м. учащали до 34 ґімназий в Галичинї, ходило взагалї до ґімназий 20.095 учеників (о 1.594 більше як в 1900 р), а до 7 реальних шкіл 3.164 учеників (о 272 більше як в 1900 р.). Число всїх учеників в середних школах виносило того дня 23.259 (о 1866 більше як в попереднїм роцї). — З того загального числа припадає на ґімназию: в Бохни 576, в Бродах 498, в Бережанах 576, в Бучачи 504, в Бонковицях 309, в Дембици 150, в Дрогобичи 477, в Ярославі 578, в Яслї 688, I. в Коломиї 504, II. в Коломиї 388, сьв. Анни в Кракові 688, сьв. Яцка в Кракові 424, академічну у Львові 679, II. у Львові 431, Франц Йосифа у Львові 844 (гол. заведенє 689, рівнорядні кляси 155). IV. у Львові 901 (гол. заведенє 531, рівнорядні кляси 370), V. у Львові 928, в Новім Санчи 694, в Подґужу 527, I. в Перемишли 729, II. в Перемишли 511, в Ряшеві 965, в Самборі 573, в Сяноцї 663, в Станиславові 690, в Стрию 621, I. в Тернополи 656, Франц Йосифа в Тернополи 312. в Тарнові 969, в Вадовицях 481, в Золочеві 398. — В реальних школах було учеників: в Ярославі 166, в Коросни 65, в Кракові 870 (гол. заведенє 520, рівнор. кляси 350), у Львові 819 (гол. зав. 548, рівнор. кляси 271), в Станиславові 538, в Тернополи 471, в Тарнові 235.

— **Вісти з американьскої Руси.** Американьска „Свобода“ замістила отсей лист о. Жолдака: „З припорученя Впреосьвящ. Митрополита Кур Андрея Шептицкого, на безчисленні прозьби канадийских Русинів, єсьм в дорозї до Канади і в протягу двох тижнів сподію ся побачити Русинів в Winnipeg, а відтак повідомлю поселенців руских на других кольонїях, коли до них завитаю. Маю намір звідати всї кольонїї рускі в Канадї, полагодити їх духовні потреби і після приреченя духовних властий, постарати ся для них о душпастирів. — О. *Василь Жолдак*, руско-католицкий сьвященик.

— **Отворенє крамницї в Николаєві над Днїстром.** Дня 15-го жовтня с. р. відбуло ся в місточку Николаєві торжественне отворенє крамницї, заснованої заходами тамошних міщан і членів читальнї „Просьвіти“. При посьвященю льокалю, котрий находить ся в ринку, було досить осіб з інтелїґенциї. Межи иншими був начальник суду п. Н. Білиньский, бурмістр п. Н. Лабовский і нотар п. Габер. А в чинї осьвященя взяли участь кромі пароха і сотрудника, оо.: Н. Фільварків з Демнї і А. Войтановский, тат. парох місцевий.

— **Аматорске представленє.** Зі Стрия пишуть: Дня 27-го с. м. відбуде ся заходом „Руского Касина“ в Стрию перше аматорске представленє. Именно буде відограний „Шельменко наймит“ комедия в 5 дїях Григ. Квітки. Білети можна замавляти вчаснїйше в „Народній Торговли“ по цїнї: 2 К крісло перворядне, 1·50 другорядне і 1 К третьорядне. Початок о год. 7½ вечером.

— **Огнї.** В Корчеві під Угновом згоріло дня 17-го с. м. о 3-ій год. по полудни пять загород селяньских і три двірскі будинки, межи ними і той, в котрім був поміщений почтовий уряд. Акти почтові виратовано. — В Делятинї згоріли дня 18 с. м. два доми. — Вечером дня 20 с. м. вибух пожар в місточку Озїрний і в короткій хвили знищив 11 домів з будинками господарскими. Не обійшло ся і без жертви людскої; іменно один 18-лїтний паробок, що хотів виратувати жидови

ні дерева, солодке деревце, тютюн і всїлякого рода збіжа. Під самим містом росте множество капатових корчів, котрих пупінки цьвитові, але також і овочі служать за важну приправу до всїляких страв, і длятого суть важним артикулом торговельним. Місто торгує найбільше вином, оливою, збіжем, вовною і худобою.

Заким підемо дальше, послухаймо, що говорить нїмецкий подорожник Шубрінґ про економічні відносини в Апулії. Національний рух — каже він — котрий палахкотить в Італії так пристрастно від 30 лїт, припіс до сего часу мало що доброго. То одушевленє, що дало ся так легко викликати, закінчило ся по найбільшій части тим, що устроювано всїлякі національні і социялїстичні торжества в честь Дантого, Ґарібальдого та Джордана Бруна. Говорить ся без кінця а пише ся ще більше і людем здає ся, що они тим сповняли вже свій патріотичний обовязок, а тимчасом відносини суть того рода, що годї видержати. Всї відчувають потребу якоїсь зміни і уважають теперішні відносини нїби лиш за якусь провізорию, але так зжили ся з тою провізориєю, що кожду нову зміну уважають за якусь строгість. Апульский селянин обвязує козї вимя платком, щоби єго кізлятко не виссало, а кізлятко в найлїпшім случаю виховає ся заморене голодом. Наївність такої рахуби можна тут стрітити на кождім кроцї. Коби було лиш чим до завтра дожити, коби лиш можна заспокоїти свої особисті змаганя, то вже можна спокійно лягати спати. Я знав — каже той подорожник — людий, котрі абонували собі palco (льожу) в театрі, держали собі кароцу, ставили величаві нагробники, але за дїти не хотїли й по кілька лїт платити шкільної оплати. Скоро лиш можна як небудь викрутити ся з якоїсь поганої справи, то вже то називає ся, що вийшло ся чесно з неї. Від щирости і простоти люди тут вже давно відвикли. Звичайно зачинає ся від полїтики та виборів — кандидат жертвує й половину свого майна на кампанїю виборчу; коли єго виберуть, то він в Римі о скілько зможе набиває свої і кишенї своїх приятелів; коли же перепаде, то лишає ся яких пять родин зруйнованих бодай на 20 лїт. Як же може вийти щось доброго при такій парляментарній господарцї?

Нарід стогне під страшним гнетом податків. Вже безпосередні податки іменно же richezza mobile (рікецца — майно движиме) суть незвичайно високі. Але найбільше, іменно же бідним людем допікають посередні податки. Через тї податки треба від кождої фляшки вина платити 12 чентезимів (сотиків) міскій доґанї (dogana — уряд податковий або акцизовий). Сей податок єсть причиною, що й кусень хлїба не можна без податку привезти до міста. До того приходять ще й многі монополї. Тютюн, сіль, нафта, цукор суть для того дуже дорогі. Селянин біжить нераз і три чверти години далеко над море, щоби назбирати кілька зерен соли до своїх макаронів, або варити з морскою водою. Вся та нужда далась би ще якось знести, коби лиш був якийсь збуток. Але як раз то, що земля зародить, трудно збути. Як би не нїмецкі купцї, що від шісдесяти лїт вивозять з Барі вино, оливу та міґдали, то край сей мимо свого превеликого богатства не знав би собі й доси ради. Держава доси не зробила нїчого, щоби піднести управу землї, щоби засадити лїсами простори убогі в воду та зробити здоровійшими мочароваті місця, де малярия не дає людем жити. Система податкова нищить і найскромнїйші надії, скоро жниво лиш трошки слабше випаде.

На таке запедбанє краю державою можна би лиш здвигнути байдужно плечима, і перейти над тим до порядку дневного, як би той бідний нарід своїм добрим характером не викликував в нас цїле наше сочувство. Хоч і як дуже зледащіли тї висші десятки тисячів, то низший стан єсть все-таки честний, ретельний і щирий. Турист що їде зелїзницею має нагоду пізнати лиш наївну безличність бідаків, що чіпають ся чужинців, як ріпяк кожуха. То може й не конче приятно і в данім случаю ми всї против того виступаємо. Але треба придивити ся тому італіяньскому робітникови та селянинови, котрого ще нїякий Анґлїєць не принадив! Там можна ще знайти так прості а так великої ваги честноти як скромність, простота, вдячність та непорочність. Поминувши то, що нема в них фальшивости, мають они ще той незвичайно милий дар внутрішного такту. Я знайшов людий, котрі не мали понятя о тім що то значить напивок; иншi брали, але віддавали єго родичам. Поведенє супротив родичів єсть просто трогаюче. Син, котрому було 36 лїт, шануючи батька не важив ся в єго присутности курити, хоч батько сам єго до того завзивав. Такі малі черти щось значать, бо они показують то успособленє, яке на случай потреби проявляє ся й в дїлах. Чого би то не можна зробити з такими людьми. Женщини ходять до церкви із звичаю, мужчини вже рідше, бо й в недїлю треба працювати. Звідкиж тоті люди набирають ся висшого благороднїйшого чувства? Держава зближає ся до них лиш в видї доґани і касарнї — дві інституцї, котрих тут страшно не люблять. Так отже остає ся лиш любов для родини і не даюче нїчим викоріпити ся змаганє, щоби добити ся до чогось висшого і вивести дїтий так, щоби їм було колись лїпше на сьвітї жити, як їх родичам.

Але вернїм тепер до дальшої нашої подорожи. Одною із найкрасших подорожий, в яку

з хлїва горох. погиб; аж по огни найдено спалене его тїло. — Вчера т. е. 23 с. м вибух огонь в селї Стоки коло Бібрки і до пів години знищив пів села. При шаленім вихрі годї було ратувати. Погоріло до 40 хат і двоє дїтий, котрі були в хатї без дозору і стали ся причиною нещастя, бо бавлячи ся сїрниками, підпалили хату. Згоріло також кілька штук худоби. На ратунок прибула пожарна сторожа з Бібрки і до вечера помагала гасити огонь. — В Любіни, напротив купелевого заведеня згоріло 5 селяньских загород. Місцева сторожа пожарна під проводом свого начальника Андрія Магоцкого спинила огонь.

— **Сильний вітер,** що лютує від кількох днів, мало що не довів до великого нещастя у Львові. На кінний трамвай, їдучий Жовківскою улицею, упала вирвана вітром тополя, що росла коло церкви сьв. Николая, ударила в дах трамваевого воза. Дах заломив ся і скалїчив візника Йос. Орляньского в голову, так, що з болю зімлїв. З їдучих трамваем нїхто не потерпів шкоди.

— **Движима азбука,** — або прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня. Видав її Григорий Блїй, емеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картонї, враз із пуделком до перехованя і відповідною інструкциею та з приладом до уставленя букв. Цїна знижена виносить 8 корон; для книгарень 20% рабату. Замовляти можна в канцелярії Товариства „Просьвіта" і в книгарни Ставропігійскій (улиця Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука" повинна находитись безусловно в кождій народній школї.

— **З гімнаст. товариства „Сокіл" у Львові.** Вправи членів розпочали ся дня 1-го жовтня в днях як давнїйше, т. е. ві второк, четвер і суботу від 7—8 год. вечером. Наука боробництва відбуває ся в тих самих днях, що вправи, від год. $^1/_2$7—7. О год. 8-ій відбувають ся вправи довільні. Вправи учеників розпочали ся вже дня 15-го вересня, записувати ся ще можна до дня 15-го жовтня. Вписи так членів як і учеників відбувають ся щоденно від години 7—8 вечером в „Соколї" ул. Підвале ч. 7.

Штука, наука і лїтература.

— **„Дзвінка" ч. 20** з дня 20 жовтня містить: Продовженє оповіданя Гната Хоткевича „Дивні пригоди комаха Санґвіна"; — стих Шелудька „Осінь"; — байку Е. Ярошиньскої „Найбільший скарб"; стих Ф. Шелудька „Чабан у поли"; — конець казки Джекобея в перекладї Любомира Селяньского „Як собі дурак розуму добув"; — загадки і народні пословиці.

— **„Учителя" ч. 20** містить: Розвідку „Народне шкільництво у Бурів"; — розвідку Вас. Ґотальского „О образованю чувств"; — початок критичної статї проф. Вас. Білецкого „З поля нашого шкільного письменства"; — Справозданє виділу тов. „Руслан" і іменованя.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 24 жовтня. Палата послів стратила вчера четверте засїданє на обговорюваню наглячих внесень, котрі при добрій воли можна було полагодити за пів години. Вчерашні наради були дуже бурливі, так що мало не прийшло до бійки між горячійшими Чехами і Шенерерівцями.

Берлин 24 жовтня. National Ztg. доносить, що плян сполученя Крети з Грециею робить дальші поступу о стілько, що Росия тепер не противить ся тому проектови, однако неправдиві суть поголоски, немов би Росия звернула ся до инших держав з просьбою о підпиранє того проекту.

Льондон 24 жовтня. Прибув сюди президент міністрів льорд Сельсбері, аби проводити завтрішній радї міністрів, на котрій мають ся ухвалити енерґічні средства до скорого покінченя війни в полудневій Африцї.

Новий Йорк 24 жовтня. Кара смерти на Чолґошу буде довершена дня 29 с. м. Чолґош виеняє, що не має спільників. Тепер подає Чолґош характеристичну причину свого злочину. Именно каже, що старав ся о державну посаду, а Мек Кінлїй рішучо єму відмовив. То мало его спонукати до убитя президента.

Льондон 24 жовтня. Ґенерала Буллєра, що на одних зборах виступав против критики деяких часописий на его спосіб веденя війни, спенсионовано і відобрано єму команду над I корпусом анґлїйскої армії. Его наслїдником має стати ґенерал Френч, що небавом верне з Африки.

можна вибрати ся, єсть їзда з Барі до Бітонто. Дорога іде по части понад море, відтак через просторі гаї оливних дерев, котрих фантастичний ріст все ще нагадує стародавні дрияди та лісові русалки. Бітонто завдячує свій розцьвіт і свою соборну церков знову цїсареви Фридрихови II і его батькови Генрихови VI. Місто єсть сильно укріплене а в его мурах задержались ще старі брами, що видержали не один напад. Церков соборна відновлена в послїдних роках, дає як найкрасший образ льомбардско-візантийскої будівлї. Не щаджено нічого, що лиш могло причинити ся до еї окраси, ні мармору, ні фіґур, ні скла, ні красок. Бітонто або Бітетто єсть нинї малим містом, котре має ледви 6000 душ.

Їдучи з Барі трамваем до Барлетти минаємо насамперед невеличке місто Мальфетта і приїзджаємо до Трані, незвичайно богатого у всілякі дїла штуки і памятники давних часів. Соборну церков в Трані, незвичайно високий будинок видко вже з далека з кораблїв, що пливуть морем. Тут стояла аж до 1094 р. стара скромна церков. Коли же від 1087 р. цїлі громади богомольцїв стали оминати Трані і зачали ходити до Барі поклоняти ся мощам сьв. Никодема, рішились жителї міста Трані поставити нову церков в честь сьвятого Николая Пелеґріна, канонізованого в 1097 р. На місци старої церкви станула величава нова, котру в 1163 р. посьвятили а в 13 столїтю добудували до неї високу як минарет дзвіницю. Старої церкви не розвалено, лиш на нїй побудовано нову, а стара творить нинї найбільшу крипту на сьвітї. Під тою криптою єсть ще друга, де мов би під морем знаходить ся камінна домовина сьв. Левчію.

Нинїшне Трані, зване давнїйше Туренум єсть портовим містом і має около 30.000 душ. Крім згаданої повисше соборної церкви, в котрій бронзові двері роботи Барізана з 1175 належать до найперших дїл італїяньскої штуки, єсть тут ще й друга красна церков Пречистої Діви і стародавний замок, з котрого тепер зроблено вязницю. Місто се єсть дуже торговельне і вже в часах хрестоносних походів славило ся своєю торговлею. Оно торгує головно оливою, збіжем та мікдалами а вино его, именно же Москато ді Трані, єсть славне на цїлу Італію.

Трохи дальше на північний захід від Трані єсть місто Берлєта, зване за римских часів Бардолї. Єсть то приморске місто, котре має около 35.000 душ і займає ся ловлею риб та торговлею вина, оливи, збіжа, мікдалів і соли. Недалеко міста суть великі салїни, в котрих з морскої води виробляють сіль. З будівель в сім містї замітна катедра Ста Марія Маджджоре. На торговици стоїть величезна і красна бронзова статуа, півпята метра висока, а замітна тим, що нїхто не знає кого она представляє. Одні кажуть, що то має бути цїсар Гераклїй, другі кажуть що Константин, а ще инші гадають, що то Теодозий. Місто має порт але приступний лиш для малих суден; за то єсть поза портом добре місце, де можуть приставати і більші кораблї.

А тепер ще гляньмо на славне на всї часи побоєвище римске коло міста Канне. В тій цїли їдемо насамперед до Конози, міста славного колись із фабрикациї прекрасних ваз а зараз безпосередно коло него єсть то побоєвище, де в 216 р. перед Христом відбула ся одна із найкровавійших битв, про які взагалї знає історія.

(Дальше буде).

Курс львівский.

Дня 23-ого жовтня 1901.	платять К. с.	жадають К. с.
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	525·—	535·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	350·—	358·—
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси	518·—	528·—
Акциї гарбарні Ряшів	—·—	100·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	400·—	420·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 4% корон	89·30	90·—
Банку гіпот 5% преміов.	109·50	—·—
Банку гіпот. $4^1/_2$%	97·10	97·80
$4^1/_2$% листи застав. Банку краев.	99·—	99·70
4% листи застав. Банку краев. .	92·—	92·70
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	93·30	94·—
„ „ 4% льос. в $41^1/_2$ літ.	93·50	94·20
„ „ 4% льос. в 56 літ.	90·20	91·90
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	96·20	96·80
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.	101·—	101·70
„ „ „ „ $4^1/_2$ %	98·50	99·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	92·—	92·70
Позичка краев. з 1873 по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	92·30	93·—
„ „ м. Львова 4% по 200К.	87·30	88·
IV. Льоси.		
Міста Кракова	75·—	80·—
Міста Станиславова	—·—	—·—
Курс віденский:		
Австр. черв. хреста	47·50	48·50
Угорск. черв. хреста	24·—	25·—
Іг. черв. хрес. 25 фр.	23·10	24·—
Архік. Рудольфа 20К.	55·—	60·—
Базилїка 10 К	15·60	16·60
Joszif 4 К.	7·—	6·50
Сербскі табакові 10фр.	8·—	10·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·17	11·35
Рубель паперовий	2·52	2·54
100 марок нїмецких	117·—	117·50
Доляр америк.	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЄРА у Львові

при ул. Краківскій ч. 9
продае вино шампаньске Йосифа Терлєй і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“ по дуже приступних цїнах.

„NEKTAR“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

Товариство для торговлї і складів чаю

Братів К. і Ц. Попов у Москві.

Ц. і к. надворні доставцї Австро-Угорщини. **Доставцї Двора царско-росийского.**
Надворні доставцї кор. Вел. королїв: Греции, Швециї і Норвеґії, Бельґії і Румунії.

Золотий медаль в р. 1892. **Grand prix** в р. 1900, найвисша відзнака на загальних виставах в Парижи,

Grand prix найвисша відзнака на виставі в Антверпії 1894 р.

Золотий медаль найвисша відзнака на виставі в Штокгольмі 1897 р.

Цїнник.

Цїни в коронах за одну коробку росийскої ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Ваґа пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	34	4	5	6	7	8	Чай з Цейльону
1/1	15·20	11·—	10·—	9·—	8·20	7·60	6·70	5·80	5·20	4·30	6·70
1/2	7·60	5·50	5·—	4·50	4·10	3·80	3·35	2·90	2·60	2·15	3·35
1/4	3·80	2·75	2·55	2·25	2·05	1·90	1·70	1·45	1·30	1·10	1·70
1/8	—	—	—	—	1·05	—·95	—·85	—·75	—·65	—·55	—·85

При закупнї за 20 корон, транспорт і опаковане безплатно.

ОБРАЗИ СЬВЯТИХ

Важне для родин і шкіл!

Вечеря Господня *Леонарда да Вінчі* рит. на мідї величини 44×80 цм. . . 12 зр.
Сикстиньска Мадонна *Рафаеля* величини 41×31 цм. . . . . 4 зр.
Непорочне початие *Мурілля* величини 42×32 цм. . . . . 4 зр.
Христос при кирници з Самаританкою *Караччїого* величини 37½×63 цм. . 4 зр.
Ecce Homo *Ґвіда Ренї* вел. 49×39 цм. . 5 зр.
Христос несучий хрест *Рафаеля* величини 52×36 цм. . . . . 4 зр.

Всї ті образи (штихи) наведених славних малярів нові, надають ся дуже добре до шкіл і суть о 50% дешевші як в торговлях образами. Висилають ся лише за послїплатою вже офранковані. Замовляти у **М. Кучабіньского**, Львів, ул. Чарнецкого.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цїлком перероблене і побільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстраций, карт і плянів, **1000** таблиць і додатків, **158** ілюстраций хромолїтоґр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній лїтературі, єсть лїтературним явищем не малої ваги. Розійшлось его в 4-ох виданях більше як півтора мілїярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавійший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплетї, всї томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ,** Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ найновійший інструмент сальоновий швайцарский, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає **Соболєвский** годинникар у Львові, площа Марийска (готель француский).

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).